

بررسی رابطه سبک های فرزندپروری والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان ساری ناحیه یک

پدیده‌آورنده (ها) : اسد پور، فاطمه

میان رشته ای :: نشریه مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی :: بهار ۱۴۰۱ - شماره ۳۴

صفحات : از ۱۰۱ تا ۱۱۰

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1885856>

دانلود شده توسط : Fateme Khazae

تاریخ دانلود : ۱۴۰۱/۰۹/۱۳

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و برگرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

- تاثیر بازخوردهای معلم بر خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان ساری ناحیه یک
- بررسی تاثیر راهبردهای شرح و بسط پیچیده بر اضطراب ریاضی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پسر دوره ابتدایی شهرستان سیریک
- بررسی رابطه خلاقیت و ویژگی های شخصیتی با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی آموزش و پرورش شهرستان رودان
- رابطه بین سبک های اسناد و ادراک دانش آموزان از شیوه های فرزندپروری والدین با پیشرفت تحصیلی آنها
- مقایسه تاثیر آموزش مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) با آموزش سنتی بر پیشرفت تحصیلی درس ریاضی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان بهشهر
- بررسی رابطه بین ویژگی های شخصیتی مادر با انگیزش پیشرفت و تاثیر آن بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر مقطع ابتدایی ناحیه ۲ شهرستان زاهدان
- بررسی رابطه بین سبک های یادگیری و خلاقیت با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان (دختر و پسر) پایه سوم دوره متوسطه شهرستان بوکان در سال تحصیلی ۸۹ - ۱۳۸۸
- رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیم و انگیزش پیشرفت با عملکرد تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه ناحیه یک شهر ساری
- تاثیر الگوی درس پژوهی بر انگیزه و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان بهشهر
- بررسی رابطه کمال گرایی والدین بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی شهرستان کوهرنگ

فصلنامه مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی
Journal of Research in Psychology and Education
شماره سی و چهارم، بهار ۱۴۰۱، صص ۱۱۰-۱۰۱
شماره شاپا (۶۱۱۹-۲۴۷۶)
Vol 4, No 34, 2021, P 101-110
ISSN (2476-6119)

**بررسی رابطه سبک‌های فرزندپروری والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان
دوره ابتدایی شهرستان ساری ناحیه یک**

فاطمه اسدپور

کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

مدیر دبستان شهید قره جه، ناحیه یک ساری

چکیده

این پژوهش با هدف شناسایی رابطه سبک‌های فرزند پروری والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می‌باشد. روش تحقیق این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری در این تحقیق والدین کلیه دانش آموزان دختر دوره اول ابتدایی ناحیه یک ساری می‌باشد که از میان آن‌ها بود که تعداد ۳۶۸ نفر از آنها به روش تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب شدند. در تجزیه و تحلیل آماری از طریق آزمون همبستگی انجام گرفت. نتایج پژوهش نشان داد بین شیوه‌های فرزندپروری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و مستقیم وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: سبک‌های فرزندپروری، پیشرفت تحصیلی، دوره اول ابتدایی

مقدمه

طبق نظر اپستین (۲۰۰۱) والدین از طریق عوامل مختلف بر رشد عقلی و ذهنی فرزندان تاثیر می‌گذارند، یکی از این عوامل سبک‌های فرزند پروری است که از سوی والدین اعمال می‌شود. (اپستین ۲۰۰۱) منظور از سبک‌های تربیتی را در این جا شیوه‌هایی می‌داند که والدین برای تربیت فرزندان خود به کار می‌گیرند. کودکان در هنگام تولد، احساس و ادراک معنی‌دار از خود ندارند، اما به تدریج و با شکل‌گیری ساختارهای شناختی، در تعامل با محیط و واکنش‌های والدین و اطرافیان، نوعی خودآگاهی اولیه را در مورد خود رشد می‌دهند (بوفارد و ناتالی، ۲۰۰۱؛ ترجمه جاودان، ۱۳۹۳).

تعامل کودک با والدین یا جانشین آن‌ها، به تدریج باعث نوعی ادراک در کودک شده و بدین طریق او می‌فهمد که والدین به طرز معینی با او رفتار می‌کنند. کودک متوجه می‌شود که برخی از خصوصیات و رفتارهایش مورد توجه ویژه والدین قرار گرفته و تشویق می‌شود؛ در حالی که برخی از اعمال و رفتارهایش، ممکن است مورد سرزنش و طرد از جانب آن‌ها باشد (هیون، گلدستین، ۲۰۱۱؛ ترجمه، جاودان، ۱۳۹۳) والدین با مشاهده رفتار کودکان و با استفاده از اطلاعات تربیتی خود، تلاش می‌کنند رفتارهای خود را در تعامل با فرزندان، به گونه‌ای تنظیم کنند که به آنها آسیب‌های روحی و جسمی نرسد. علاوه بر آن در کشف و جستجوی محیط و پرورش زمینه‌های خلاقیت و پیشرفت تحصیلی و یادگیری، به رشد طرح‌واره‌های شناختی آنها کمک می‌کنند، تا به درک و شناخت مثبت و مناسبی از خود و محیط برآیند (بالانتاین، ۲۰۱۱؛ ترجمه جاودان، ۱۳۹۳) از دیدگاه تئوری شناختی - اجتماعی بندورا (۱۹۸۶) انگیزش دانش‌آموزان نه یک مفهوم غریزی است و نه یک صفت شخصیتی، بلکه سازه‌ای است که تقریباً بر اساس فعالیت‌های یادگیری، تجارب و تعامل افراد با محیط حاصل می‌شود که از یک موقعیت به موقعیت دیگر و یا در زمینه و بافت‌های خانوادگی، فرهنگی و اجتماعی متنوع، متفاوت می‌باشد. بنابراین، اگر بافت خانواده، عوامل افزایش اعتماد به نفس فرزند را فراهم کند، این امر در پیشرفت رشد اخلاقی، اجتماعی و تحصیلی کودک، نقش بسزایی دارد. پیدایش چنین وضعیتی، تا حدود زیادی بستگی به نوع برخورد و رفتار والدین با فرزندان دارد؛ زیرا یکی از مهمترین عناصری که نقش اساسی در ایجاد رشد شناختی و عاطفی فرزندان دارد، والدین می‌باشند. بچر (۱۹۹۰) بیان می‌کند ارزشی که والدین برای تحصیلات و آموزشگاه قائل می‌شوند، می‌تواند ایده‌ها، نگرش‌ها و طرز تفکر فرزندان را نسبت به توانایی تحصیلی خویش و کمک به موفقیت و شکست آنان از طریق بازخورد مثبت یا منفی، تغییر دهد (بندورا، ۱۹۹۱، ترجمه جاودان ۱۳۹۳).

بیان مساله

خانواده اولین پایه گذار شخصیت و ارزش‌ها و معیارهای فکری است که نقش مهمی در تعیین سرنوشت و سبک و خط مشی زندگی آینده فرد دارد و اخلاق و صحت و سلامت روانی فرد تا حدود بسیار در گرو آن است. واکنش افراد در دوران نوجوانی نسبت به محیط خود بالطبع تحت تاثیر موازین اجتماعی و فرهنگی گروهی است که در میان آن بزرگ شده است (احدی و محسنی، ۱۳۹۶). بنابراین حفظ ارتباط مثبت بین والدین و کودک می‌تواند انگیزه وی را در مورد آنچه به موفقیت تحصیلی اش مربوط می‌شود افزایش دهد (شاملو، ۱۳۹۶). سبک‌های تربیتی والدین به طور قابل توجهی پیامدهای مهمی را برای پیشرفت تحصیلی دانش آموزان به دنبال دارد (بیرامی و خسروشاهی، ۱۳۹۹). از آنجا که فرزندان هر خانواده، آینده سازان مملکت هستند، پیشرفت تحصیلی آن‌ها امری است که پس از سلامت جسمی و روانی، از اهمیت ویژه برخوردار است.

یکی از متغیرهایی که با سبک‌های فرزند پروری والدین در ارتباط هست پیشرفت تحصیلی دانش آموزان است. تعریف پیشرفت تحصیلی عبارت است از؛ موفقیت دانش آموزان در یک یا چند موضوع درسی (مثل: درک، فهم خواندن یا محاسبه عددی)، چنین پیشرفت‌هایی توسط آزمون‌های میزان شده تحصیلی اندازه گیری می‌شود. همچنین این اصطلاح بر پیشرفت فرد در کلاس، آن طور که در کار مدرسه ارزیابی می‌شود دلالت دارد. پیشرفت تحصیلی به جلوه ای (نمایی) از جایگاه تحصیلی دانش آموزان اشاره دارد که این جلوه ممکن است بیانگر نمره ای برای یک دوره، میانگین نمرات در دوره ای مربوط به یک موضوع یا میانگین نمرات دوره‌های مختلف باشد. برای پیشرفت تحصیلی می‌توان ملاک‌های گوناگون را در نظر گرفت که مشهورترین آنها میانگین نمرات کلاسی می‌باشد. از پیشرفت تحصیلی به عنوان یکی از شاخص‌های پیشرفت در نظام آموزش و پرورش مفهوم «انجام تکالیف و موفقیت دانش آموزان در گذراندن دروس یک پایه ی تحصیلی مشخص» یا «موفقیت دانش آموزان در امر یادگیری مطالب درسی» استفاده می‌شود. وجه مخالف آن آفت تحصیلی است که یکی از معضلات نظام آموزشی می‌باشد که به شیوه های گوناگون همچون عدم موفقیت دانش آموزان در دستیابی به هدف های مقاطع تحصیلی مربوطه، مردودی و تکرار پایه‌های تحصیلی، ترک تحصیل زودرس، بیکاری و بلا تکلیفی خود را نشان می‌دهد (غلامی، ۱۳۹۵).

پیشرفت تحصیلی به معنی میزان یادگیری و یا اکتساب مهارتها و یا دانشی است که برای یک مقطع و یا سن بخصوصی وضع شده و بوسیله آزمونهای مربوطه قابل اندازه گیری باشد. پیشرفت در هر حرفه و یا دانش لازمه یک زندگی موفق برای آینده هر فرد می‌باشد. معمولاً "از خرد سالان، نوجوانان و جوانان هر جامعه ای انتظار می‌رود که در امر یادگیری یک حرفه و یا یک رشته تحصیلی برای یک زندگی توأم با موفقیت در آینده کوشا باشند. عدم موفقیت در پیشرفت تحصیلی و یا یادگیری هر حرفه ای می‌تواند ناشی از عوامل گوناگونی چون عوامل اجتماعی، عوامل اقتصادی، خانوادگی، فرهنگی و در نهایت عوامل روانی

باشد. اگر چه همه عوامل ذکر شده در پیشرفت تحصیلی و یا آموختن حرفه بسیار موثر هستند اما بسیاری از اوقات علی رغم مهیا بودن همه عوامل پیشرفتی حاصل نمی‌شود. و این عامل چیزی جز عوامل روانشناختی نیست. پیشرفت تحصیلی معلومات یا مهارت‌های اکتسابی عمومی یا خصوصی در موضوع‌های درسی است که معمولاً بوسیله آزمایش‌ها یا نشانه‌ها و یا هر دو که معلمان برای دانش آموزان وضع می‌کنند، اندازه‌گیری می‌شود. همانطوریکه در تعریف پیشرفت تحصیلی مشاهده می‌شود، مفاهیم و مقوله‌های پیشرفت تحصیلی را می‌توان شامل دو مفهوم معلومات یا دانش و اطلاعات و مهارت‌ها دانست که علت عنوان موضوعات درسی در نظام آموزشی ارائه می‌شود. پس ما برای عملیاتی کردن پیشرفت تحصیلی و سنجش آن باید به دو مشخصه فوق توجه داشته باشیم. در زمینه سنجش پیشرفت تحصیلی به نظر دکتر سیف آزمون‌های پیشرفت تحصیلی مقدار دانش و اطلاعات و مهارت‌هایی که فرد تا لحظه اجرای آزمون کسب کرده است، اندازه می‌گیرند. منظور از مهارت، تخصص‌ها و صلاحیت‌هایی است که فرد از طریق آموزش و یادگیری آن را بدست می‌آورد. به این ترتیب می‌بینیم که در تعریف آزمون پیشرفت‌های تحصیلی توجه خاصی به تعریف پیشرفت تحصیلی بعمل آمده است.

اهمیت و ضرورت موضوع

خانواده مهمترین محیط اجتماعی است که رشد و تکامل کودکان را تحت تاثیر قرار می‌دهد. مثلاً نوع روابط خانوادگی تا حدود زیادی سرنوشت و ویژگی‌های شخصیتی آینده‌ی کودک را تعیین می‌کند و تجارب خانوادگی مختلف، باعث شکل‌گیری ادراک‌های متفاوتی از «خود» می‌شود. با وجود پذیرفته شدن تاثیر عوامل موروثی و محیطی در رشد و تکوین شخصیت، خانواده هم چنان به عنوان اولین و مهمترین پایگاهی که کودک در آن از کیفیت روابط انسانی آگاه یافته و در شکل‌گیری ویژگی‌های شخصیتی فرد نقش بسزایی ایفا می‌کند و نیز از لحاظ سازگاری فرد با جامعه و شناخت فرد از خودش دارای آثار وسیعی می‌باشند.

هیچ بستری از نظر قدرت و تاثیر، با خانواده برابری نمی‌کند. خانواده بین افراد، پیوندهایی برقرار می‌کند که منحصر به فردند؛ زیرا پایگاهی است که کودکان در آن مهارت‌ها، ارزش‌ها، اخلاق و چگونگی ادراک خود و دیگران را می‌آموزند. روابط والد- فرزند و سایر اعضای خانواده را می‌توان به عنوان نظام یا شبکه‌ای از بخش‌های متفاوتی دانست که در کنش متقابل با یکدیگرند. این کنش متقابل و نوع روابط عاطفی والد- فرزند، باعث ایجاد انتظارات و واکنش‌های خاصی در مورد «خود» می‌شود. البته رفتارهای مبتنی بر اندیشه و ادراک کودک، ممکن است مورد تشویق والدین قرار گیرند، و در نتیجه بر دامنه‌ی بروز و گسترش رفتار و تصورات افزوده شود و یا ممکن است از سوی والدین سرکوب شده و توجهی به آنها نشود.

یکی از مشکلات عمده ای که معمولاً والدین با آنها مواجه هستند عدم اطلاع کافی از چگونگی کاربرد شیوه های تربیتی مناسب در قبال فرزندانشان می باشد. والدین معمولاً از نتایج برخورد با فرزندانشان یا بازخوردی دریافت نمی کنند و یا پدر و مادر نمی داند در هر سنی از فرزندانشان چه انتظاراتی باید داشته باشند و این عدم آگاهی والدین از شیوه های صحیح تربیتی فرزندان موجب مشکلات در رفتار والدین با فرزندان شده و متعاقباً در شکل گیری پیشرفت تحصیلی فرزندان نقش دارد. پژوهش حاضر در پی آن است تا بررسی کند سبک های فرزند پروری تا چه حد در پیشرفت تحصیلی فرزندان تاثیر دارد.

هدف تحقیق

هدف کلی

هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه سبک های فرزند پروری والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر دوره اول ابتدایی شهرستان ساری ناحیه یک ساری در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ می باشد.

سوال تحقیق

سوال اصلی تحقیق

آیا بین سبک های فرزند پروری والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر دوره اول ابتدایی شهرستان ساری ناحیه یک ساری در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ رابطه وجود دارد؟

پیشینه پژوهش

پروین عینی (۱۳۹۵) در پژوهشی تحت عنوان بررسی رابطه شیوه های فرزند پروری با راهبردهای یادگیری و پیشرفت تحصیلی پایه دوم دبیرستانهای شهر تهران، به این نتیجه رسید که بین شیوه های فرزند پروری مقتدرانه والدین با راهبردهای یادگیری دانش آموزان رابطه معنا دار وجود دارد ولی بین دو شیوه دیگر با راهبردهای یادگیری رابطه معنا دار مثبت مشاهده نشد. بین شیوه های فرزند پروری، شیوه فرزند پروری مقتدرانه با پیشرفت تحصیلی نیز رابطه معنا دار مثبت معنا دار دارد.

رضا هاشمی و دیگران (۱۳۹۲) در پژوهشی تحت عنوان بررسی رابطه شیوه های فرزند پروری با پیامدهای روانی ناسازگار در شهر تهران به این نتیجه رسید که والدین مورد پژوهش که بیشتر از شیوه های سلطه گری، کنترل وابستگی زا، و غفلت استفاده کرده بودند، کودکان به ترتیب در اختلال های اضطراب، افسردگی، پر تحرکی - کاستی توجه، وابستگی و مشکلات اجتماعی نمره های بالاتری را نشان دادند. بین متغیرهای مذکور و شیوه های فرزند پروری والدین رابطه معنا داری به وجود آمد.

کریستینا کلون و لیزا هنریکسون (۲۰۰۸) پس از بررسی های خود به این نتیجه رسیدند که کودکان والدین مستبد هرچند در مدرسه پیشرفت خوبی دارند و از فعالیت های انحراف آمیز خودداری می کردند اما دارای اعتماد به نفس کم، شایستگی های اجتماعی پایین و کمرویی بیشتری می باشند. آنولا و همکاران (۲۰۲۰) دریافتند که نوجوانان خانواده های مقتدر بیشترین راهبردهای پیشرفت و کمترین میزان افت تحصیلی را دارند. روشهای فرزند پروری مقتدرانه در کودک و نوجوان، توأم با انطباق کودک یا نوجوان با مدرسه، سطح بالای کنش، حضور فعال در مدرسه و دیدگاه مثبت به درس و مدرسه می باشد. روش های فرزندپروری مستبدانه، حس بشتکار و حل مسائل را از کودک می گیرد و آنها را نیازمند به حمایت و کنترل بزرگسالان می سازد.

روش تحقیق

پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری آن کلیه اولیا دانش آموزان دختر دوره ی اول ابتدایی شهرستان ساری ناحیه یک (۱۵۳۱ نفر) می باشد که از میان آن ها ۳۶۸ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. جمع آوری اطلاعات از طریق شیوه های فرزندپروری بامریند و آزمون استاندارد شده پیشرفت تحصیلی انجام گرفت. تحلیل داده ها از طریق **spss** انجام گرفت.

یافته های پژوهش

سوال پژوهش: آیا بین سبک های فرزند پروری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد؟ برای آزمون این سوال از آزمون رگرسیون چند گانه استفاده شد و به این صورت که ابتدا همبستگی متغیرها با پیشرفت تحصیلی محاسبه شد که رابطه بین متغیرها به دست آید و پس از آزمون رگرسیون برای میزان پیش بینی متغیر وابسته با توجه به متغیرهای مستقل محاسبه شد.

جدول (۱) مربوط به آزمون همبستگی رابطه بین سبک های فرزند پروری و پیشرفت تحصیلی

پیشرفت تحصیلی		
۱ ۴۲۰.۰ -۱۷۳.۰ -۲۱۸.۰	پیشرفت تحصیلی سبک اقتداری سبک آزاد گذار سبک استبدادی	ضریب همبستگی پیرسون (r)
۰ ۰۰۰.۰ ۰۱.۰ ۰۰۰.۰	پیشرفت تحصیلی سبک اقتداری سبک آزاد گذار سبک استبدادی	سطح معناداری

بحث و نتیجه گیری

بین شیوه های فرزندپروری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و مستقیم وجود دارد. در رابطه بین متغیر شیوه های فرزندپروری با پیشرفت تحصیلی نتایج نشان می دهند. شیوه های فرزندپروری دارای تأثیر معنادار در پیش بینی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارد. ضریب همبستگی به دست آمده بین شیوه فرزندپروری با نمره معدل تحصیلی دانش آموزان در این پژوهش نشان می دهند ارتباط مستقیم و مثبت بین شیوه های فرزندپروری اقتداری با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بدین معناست که در صورت تأکید والدین بر استفاده مؤثرتر و کاملتر از این شیوه در تربیت فرزند پیشرفت تحصیلی فرزندان را به دنبال دارد.

پیشنهادها

پیشنادهایی برای برنامه ریزان خانواده

۱- با توجه به نتایج بدست آمده در این پژوهش و از آنجا که معلوم گردید از بین انواع سبک های فرزندپروری، و پیشرفت تحصیلی فرزندان رابطه دارد. لذا به والدین و اولیای امور توصیه می گردد تا ضمن شناخت هرچه بیشتر ویژگی های این شیوه آن را در امور تحصیل فرزندان خود به کار برند و در این راستا پیشنهاد می شود تا وزارت آموزش و پرورش با تهیه جزوات آموزشی در این زمینه، مدارس و آموزشگاه ها را ملزم نمایند تا در محتوای مباحث مربوط به آموزش خانواده و جلسات کارشناسان پرورشی و فوق برنامه آموزش شیوه های فرزندپروری را بگنجانند و در این جلسات به صورت مستمر راجع به مزایا و پیامدهای ناشی از اجرای شیوه فرزندپروری اقتداری بحث نمایند و اطلاع رسانی لازم به صورت مستمر انجام گیرد.

باید بخاطر داشت که بچه‌هایی که با والدین مستبد و دیکتاتور پرورش می‌یابند، در ظاهر حالت تسلیم و اطاعت از خود نشان می‌دهند ولی در واقع دچار هیجان و اضطراب هستند و به دلیل آنکه افکار و عقاید خاصی را بدون چون و چرا پذیرفته‌اند افرادی متعصب بار می‌آیند ولی رشد کافی در زمینه عاطفی و اجتماعی ندارند و این همه عوارض علاوه بر از دست دادن سرمایه‌های ملی و منابع انسانی لطامات جبران ناپذیری را در آینده متوجه جامعه خواهد نمود.

لذا وظیفه دست اندر کاران تعلیم و تربیت است تا با توجیه کامل والدین بویژه مادران دانش آموزان که به دلیل شرایط سنی دانش آموزان در سنین اولیه و ابتدایی آموزش با فرزندان سروکار بیشتری دارند از وارد آمدن و عوارض اجتماعی جلوگیری نمایند. بنابراین جلسات مستمر آموزش خانواده با مادران در این زمینه لازم است.

پیشنادهایی برای پژوهشگران

- به محققان و پژوهشگرانی که علاقمند به پیگیری موضوعات پیشرفت تحصیلی هستند، پیشنهاد می‌گردد.
۱. تحقیق مشابهی برای بررسی شیوه‌های فرزندپروری متناسب با سن دانش آموزان و به تفکیک در سایر پایه‌های تحصیلی (دوره متوسطه یک و متوسطه دو) و رابطه آن در پیشرفت تحصیلی و بطور مجزا انجام دهند.
  ۲. موضوع پژوهش بصورت تطبیقی در تمامی پایه‌های تحصیلی دانش آموزان انجام گیرد. به نحوی که محققان و پژوهشگران بتوانند دوره‌های مختلف تحصیلی در ابتدایی - راهنمایی و متوسطه و پیش دانشگاهی را باهم مقایسه کنند.
  ۳. توصیه می‌شود تأثیر سایر متغیرهای اثرگذار بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مورد سنجش و بررسی قرار گیرد.
  ۴. متغیرهای خانه و مدرسه از قبیل شرایط فرهنگی خانواده‌ها و نظام تعلیم و تربیت و تأثیر جداگانه هر یک بر پیشرفت تحصیلی مورد کنکاش قرار گیرد.
  ۵. تأثیر شیوه‌های تربیتی بر پیشرفت تحصیلی و خودپنداره به تفکیک جنسیت در دختران و پسران را مورد بررسی قرار دهند.
  ۶. با توجه به شیوه‌های تربیتی اعمال شده از سوی پدر و مادر با یکدیگر متفاوت است پیشنهاد می‌شود که دو پرسشنامه جداگانه مبنی بر سبک تربیتی پدر و مادر تهیه شده و تأثیر تشابه و تفاوت نظرات پدر و مادر بر خود پنداره مثبت و منفی فرزندان مورد بررسی قرار گیرد.
  ۷. تحقیقی مشابه بر روی فرزندان بغیر از دانش آموزان مدارس در گروه دیگر جامعه (مراکز اصلاح و تربیت، دانش آموزان ترک تحصیل) صورت پذیرد.

۸. پیشرفت یا افت تحصیلی به عوامل مختلفی وابسته است، نوع نظام آموزشی حاکم بر جامعه ساختار فرهنگ، ویژگی های شخصی و رفتاری افراد و . . . در این پیشرفت یا افول مؤثر هستند. بنابراین می توان گفت که به هنگام بررسی با شبکه پیچیده ای مواجه هستیم که دائماً بر یکدیگر اثر دارند و از یکدیگر تأثیر می پذیرند. پس متولیان مربوطه نمی توانند این عوامل را مستقل از یکدیگر بررسی کنند و نگرش همه جانبه به موضوع پیشرفت تحصیلی باید در سرلوحه فعالیت مسئولان مربوطه باشد

فهرست منابع و مآخذ

- غلامی، شهناز (۱۳۹۵)، تاثیر طرح خوشه ای بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی منطقه ۱۴ شهر تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگام امام (ره)
- احدی، حسن؛ نیکچهر، محسنی (۱۳۹۶)، روانشناسی رشد (مفاهیم بنیادی در روانشناسی رشد نوجوانی) تهران: انتشارات پردیس
- بیرامی، منصور، بهادری خسروشاهی، جعفر (۱۳۸۹) ارتباط شیوه تربیتی والدین با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان راهنمایی مدارس ایلخچی، مجله علوم تربیتی، سال سوم _ شماره ۱۰
- شاملو، سعید (۱۳۸۶). بهداشت روانی. تهران: انتشارات رشد.
- عینی، پروین (۱۳۹۵). بررسی رابطه شیوه فرزند پروری با راهبردهای یادگیری و پیشرفت تحصیلی پایه دوم دبیرستان‌های شهر تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد تهران مرکز.
- هاشمی، رضا، حجاریان، محمود (۱۳۹۲). بررسی رابطه شیوه ای فرزند پروری با پیامدهای روانی ناسازگار آن‌ها در شهر تهران، روان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان مازندران.

___ Albert Bandura (2002). Social Cognitive Theory in Cultural Context ، Stanford University, Stanford, USA ،APPLIED PSYCHOLOGY: AN INTERNATIONAL REVIEW

___ Chungjung Huang. (2011). Self-concept and academic achievement: A - metaanalysis of longitudinal relations. Journal of School Psychology 49. 505–528